

หัวข้อวิจัย	ตัวชี้วัดปราชญ์ต้นแบบด้านเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวคิดของเครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	
ผู้ดำเนินการวิจัย	นายธวัชชัย	เพ็งพินิจ
	นายพรทวี	พลเวียงพล
	นายวโรดม	แสงแก้ว
	นางสาวพิมพ์ชนก	วัตทอง
ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระศักดิ์ ละม่อม	
หน่วยงาน	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต	
ปี พ.ศ.	2557	

การวิจัยนี้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะของปราชญ์ด้านเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวคิดของเครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และตัวชี้วัดปราชญ์ต้นแบบด้านเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวคิดของเครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 12 เครือข่าย ในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น นครราชสีมา สุรินทร์ บุรีรัมย์ และอำนาจเจริญ กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย ปราชญ์ชาวบ้าน เกษตรกรต้นแบบ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยการศึกษาเอกสารและเก็บข้อมูลภาคสนามด้วยการสังเกต สัมภาษณ์ สันทนาการกลุ่ม และประชุมเชิงปฏิบัติการ ระยะเวลารวม 12 เดือน

ผลการวิจัย มีดังนี้

คุณลักษณะของปราชญ์ด้านเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวคิดของเครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 7 ประเด็น ดังนี้ ยึดหลักธรรม เข้าใจตนเอง พอเพียง เรียนรู้ สร้างทางเลือก ถ่ายทอดความรู้ และพยายาม

ตัวชี้วัดปราชญ์ต้นแบบด้านเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวคิดของเครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านภาคตะวันออกเฉียงเหนือตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงใน 7 องค์ประกอบ สรุปได้ดังนี้

ทางสายกลาง มี 10 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย พอเพียง เป็นแบบอย่างที่ดี น่าเชื่อถือ ไม่ยุ่งเกี่ยวกับการเมือง ยึดหลักธรรม เข้าใจตนเอง ช่วยเหลือคนอื่น ไม่เบียดเบียนคนอื่น สุขภาวะดี และครอบครัวอบอุ่น

ความพอประมาณ มี 12 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย พอเพียง ประหยัด พยายาม ทำจากเล็กไปหาใหญ่ ฟังตนเอง เลิกอบายมุข ไม่สร้างหนี้ ไม่ตามกระแส ช่วยเหลือคนอื่น ไม่เบียดเบียนคนอื่น พัฒนาสังคม และทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย

ความมีเหตุผล มี 13 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย ทำเกษตรผสมผสาน วางแผนการทำงาน มีเหตุผล รับฟังความคิดเห็น มีคนมาศึกษาดูงาน ยึดหลักธรรม ถ่ายทอดความรู้ ใช้แรงงานในชุมชน ครอบครัวอบอุ่น ไม่สร้างหนี้ ศรัทธาในอาชีพ ทำจากเล็กไปหาใหญ่ และเลิกอบายมุข

การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี มี 15 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย เป็นแบบอย่างที่ดี มีเหตุผล พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ถ่ายทอดความรู้ สร้างรายได้ ประหยัด ทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย ทำเกษตรผสมผสาน มีผู้สืบทอดอาชีพ มีที่ดินทำกินของตนเอง เหลือกิน-แจก-แลก-ขาย ช่วยเหลือคนอื่น ลดรายจ่าย ยึดหลักธรรม และสร้างความเข้มแข็งให้กลุ่ม

เงื่อนไขความรู้ มี 7 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย เรียนรู้ ถ่ายทอดความรู้ พยายาม มีเหตุผล วางแผนการทำงาน ยึดหลักธรรม และพัฒนาสังคม

เงื่อนไขคุณธรรม มี 9 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย ยึดหลักธรรม ช่วยเหลือคนอื่น ตรงต่อเวลา พยายาม เป็นแบบอย่างที่ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส เลิกอบายมุข ไม่เบียดเบียนคนอื่น และรักษาประเพณี

ความสมดุลงามันคงยั่งยืน มี 11 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย ปลุกไม้ยืนต้น สิ่งแวดล้อมดี พอเพียง สุขภาวะดี ยึดหลักธรรม ทำจากเล็กไปหาใหญ่ ศรัทธาในอาชีพ ช่วยเหลือคนอื่น ฟังตนเอง ทำเกษตรผสมผสาน และเรียนรู้